

ВАЖНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАН ЗА РАВНО ТРЕТИРАНЕ

Задачата на Националния орган за равно третиране (ЕВН) е разглеждане на молби относно нарушаване на приетите задължения за равно третиране и прилагането в действие на критериите за равнопоставеност.

Институцията **упражнява своите правомощия по делата на онези жалбоподатели, които са засегнати от дискриминация, с други думи от неблагоприятно разграничение в техните права.**

Дискриминацията е поставена под забрана от закона за равно третиране, базирайки се на определени защитени признаци.

Тези защитени признаци са следните: пол, расова принадлежност, цвят на кожата, националност, принадлежност към национално малцинство, възраст, майчин език, увреждания, здравословно състояние, майчинство (бременност) или бащинство, семейно положение, сексуална насоченост, полова идентичност, социален произход, социално положение, религиозна принадлежност или мироглед, политически или други убеждения, непълно работно време или срочен характер на договора в трудовоправни отношения, принадлежност към синдикат, друго обстоятелство.

В случай, че имате чувство, **че сте засегнат заради Вашия защитен признак по сравнение с друго лице в сравнима ситуация**, потърсете Националния орган за равно третиране.

Националният орган за равно третиране може да започне процедура, **ако не са изминали една година от момента на получаване на информация за нарушението и три години от настъпване на самото нарушение.**

ВИДОВЕ ДИСКРИМИНАЦИЯ

Пряката дискриминация е налице в случай, когато заради някой защитен признак дадено лице или общност са третирани по-неблагоприятно по отношение на намиращи се в сравнима ситуация лице или общност.

Косвена дискриминация съществува тогава, когато едно разпореждане е привидно неутрално и безпристрастно, следователно може да се счита, че не накърнява изискванията за равно третиране, но засяга особено неблагоприятно лицата, притежаващи защитени признаци.

Например косвена дискриминация се осъществява, ако работодателят неоснователно настоява за десетгодишен непрекъснат стаж при попълването на дадена длъжност и поради това измества от заемане на длъжността онези кандидати, които поради раждане или родителски отпуск са прекъснали трудовия си стаж (например по-значителната част от жените между 25 и 35 годишна възраст).

Тормозът предполага развитието на по-продължителен процес и може да бъде както сексуален, така и от друго естество. Осъществява се в случаите, когато срещу лица със защитени признаци, именно поради наличието им, друго лице демонстрира такова накърняващо човешкото достойнство поведение, целта или въздействието на което предизвиква по отношение на тях спласваща, враждебна, унизителна, срамна или агресивна обстановка.

Неправомерна изолация се осъществява тогава, когато отделни лица или група от тях, заради гореописаните признаци, е подложена на изолация спрямо лица или тяхна група, намиращи се в сравнима ситуация, без това да е разрешено по изричен начин от закона. В страната ни най-честа неправомерна изолация създава отлъчващото обучение на учениците роми.

За **отмъщение** говорим, когато лица, които заради противопоставянето им срещу нарушаване на изискванията за равно третиране, бъдат засегнати от някаква дискриминация.

КОЙ МОЖЕ ДА СЕ ОБЪРНЕ КЪМ НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАН И СРЕЩУ КОГО МОЖЕ ДА БЪДЕ ПОДАДЕНА ЖАЛБА?

Откриването на процедура може да бъде изискано чрез молба от оштетено физическо лице (персонално или чрез упълномощен представител), ръководител на юридическо лице или негов пълномощник, синдикална или валидираща обществена цел организация.

Жалба може да бъде подадена срещу:

- държавни, общински структури,
- организации с делегирани публични правомощия,
- Унгарската армия и правоприлагащите органи ,
- държавната администрация, образователни, социални, културнопросветни институции, заведения за закрила на детето и здравеопазването,
- доброволни осигурителни фондове, частни осигурителни фондове,
- партии и други бюджетни органи.

Националният орган може да процедира по силата на своите служебни задължения по отношение на:

- унгарската държава,

- местните общински органи, самоуправленията на националните малцинства и техни органи,
 - организации с делегирани публични правомощия, както и
 - Унгарската армия и правоприлагащите органи,
- в случай, че бъдат забелязани нарушения на изискванията за равно третиране.

Националният орган има възможност да предприеме действия и в някои аспекти на частната сфера. Могат да бъдат проведени обследвания по отношение на :

- работодател в дадено трудовоправно отношение,
- еднолични предприематели и сдружения в процеса на реализиране на държавни субсидии,
- учреждения, създадени за услуги в ресторантьорския бизнес, търговията, културата и развлекателните индустрии,
- лица, даващи оферта за сключване на договор или призоваващи към даване на оферта.

Националният орган не във всички случаи може да предприема действия. Например **не са в правомощията му** разглеждането на въпроси от кръга на семейното право, роднинските отношения, проблеми, непосредствено свързани с религиозната дейност на църковни юридически лица и правните отношения, отнасящи се до членството между членовете на такива образувания.

Важно е да се знае, че органът не може да обследва публични решения и разпореждания на Парламента, президента на републиката, Конституционния съд, Сметната палата, омбудсмана на основните права, както и на съда и прокуратурата.

КАКВО ТРЯБВА ДА СЪДЪРЖА МОЛБАТА?

Заявителят в подадена до органа **писмена молба (жалба)** трябва да посочи, че вероятно **е дискриминиран** и тази дискриминативна засегнатост или по-неблагоприятно третиране могат да бъдат **сведени до негов защитен признак**.

Молбата трябва да съдържа името, **адреса, както и изразено желание за взимане на решение от страна на националния орган, описание на мястото, времето и други обстоятелства на обжалвания акт, както и общоизвестни данни за органа или лицето, срещу което е подадена молбата.**

КАК СЕ ПРОВЕЖДА ПРОЦЕДУРАТА?

Като главно правило националният орган изяснява фактите в рамките на преговори, където лично изслушва заявителя и страната(ите), срещу която(ито) е подадена жалбата, в случай, че установи своята компетенция по делото.

Националният орган – **по молба на свидетелите – ограничава достъпа до техните лични данни,** особено в случаите на дискриминация при трудова заетост, когато свидетелите са служители на подведения под отговорност работодател.

Преговорите са публично достъпни, но в обосновани случаи националният орган може да отстрани обществеността изцяло или от част от преговорите (например с оглед на личните интереси на малолетно дете).

ПРАВИЛА ПРИ ДОКАЗВАНЕ

Задължение на заявителя по отношение на вероятността

Заявителят не е длъжен да доказва, а само да изкаже вероятността от дискриминиране, както и че в момента на нарушението той в действителност или според предположението му е разполагал с някое от изброените в закона защитени признаци, следователно посоченото от него дискриминиране е последвало заради неговия защитен признак.

При предявяване на права от обществен интерес, в случай, че дискриминацията още не е осъществена, трябва да се установи вероятността от това, дали има непосредствена опасност от дискриминация.

Задължения на подведеното под отговорност лице или организация при доказване

Ако заявителят е изказал възможното наличие на гореописаното, подведеното под отговорност лице или организация може да избегне подвеждането под юридическа отговорност в случай,

- ако не са налице предполагаемите обстоятелства,
- ако е спазило(а) изискването за равно третиране, защото липсва причинно-следствена връзка между защитения признак и дискриминацията,
- в обжалвания случай не е било(а) задължено(а) да спази изискването за равно третиране (в тесен кръг законът дава възможност за това, например, ако характерът или естеството на работата дават основание за пропорционална дискриминация).

КАКВИ РЕШЕНИЯ МОЖЕ ДА ВЗЕМЕ НАЦИОНАЛНИЯТ ОРГАН?

Ако в процеса на процедурата бъде доказано, че подведеното под отговорност лице **е нарушило изискванията за равно третиране**, националният орган е в състояние

- да разпреди за прекратяване на закононарушаващото състояние,
- да забрани нарушаващото закона поведение за в бъдеще,
- да публикува решението си за установеното закононарушение,
- да наложи глоба в размер от 50 хиляди до 6 милиона форинта,
- да вземе такова решение за процедурните разходи, което да задължи нарушаващата страна да ги заплати.

Националният орган не може обаче да назначи материално обезщетение и да разпреди възстановяване на първоначалното състояние (например не може да задължи работодателя да върне жалбоподателя на първоначалната му длъжност).

Във всеки един отделен случай националният орган прави опит за **постигане на споразумение** между страните. Ако страните са склонни за това и създаденото споразумение отговаря на правните разпоредби, то националният орган със свое решение легализира споразумението. Прилагането на споразумението може да бъде наложено по същия начин, както на решенията, установяващи закононарушението.

Процедурата е безплатна.

С КАКВИ ПРАВА СЕ ПОЛЗВАТ ЦИВИЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Въз основа на писмено пълномощно от страна на заявителя в открити процедури за нарушение на изискванията за равно третиране като негов **представител** могат да се явят обществени или синдикални организации. Тези организации по същия начин разполагат с така наречените **права на клиента** (като правото на получаване на известие, на запознаване с документацията, на деклариране).

Цивилни организации могат да настояват пред националния орган **за откриване на процедура** в случай на закононарушение или при непосредствена опасност от това по отношение на по-мощна група, която разполага с някой защитен признак (например религиозно убеждение, увреждания, сексуална ориентация, принадлежност към раса или национално малцинство).

В гореописания случай тези организации **могат да предприемат пред съда и започване на персонален съдебен процес или трудовоправно дело (при предявяване на права от обществен интерес) за нарушаване на изискванията за равнопоставеност.**

ОБЖАЛВАНЕ НА РЕШЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАН

Не съществува възможност за обжалване на решението на Националния орган за равно третиране, неговото **съдебно презаглеждане** може да бъде заявено в Столичния административен и трудовоправен съд. Съдебното производство е безплатно само, ако ищецът е получил персонално освобождаване от таксуване.

ДАННИ ЗА ВРЪЗКА С НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАН

Пощенски адрес

1013 Budapest, Krisztina körút 39/B

Телефон: +36 1 795 2975

Електронен адрес: ebh@egyenlobanasmod.hu

www.egyenlobanasmod.hu

За персонална среща с референтите за равно третиране

техните данни за връзка ще намерите на уеб страницата

www.egyenlobanasmod.hu

TÁMOP-5.5.5/08/1

„A diszkrimináció elleni küzdelem –
a társadalmi szemléletformálás és hatósági munka erősítése”

Egyenlő Bánásmód Hatóság
1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B
www.egyenlobanasmod.hu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.